

Mlýn času
Jiřina Čermáková

MLÝN ČASU

Jiřina Čermáková

MLÝN ČASU
Jiřina Čermáková

Text © 2017 Jiřina Čermáková

Grafická úprava a sazba © Lukáš Vik, 2017

Obálka © 2017 Jiřina Čermáková

1. vydání © Lukáš Vik, 2017

ISBN ePub formátu: 978-80-7536-171-4 (ePub)

ISBN mobi formátu: 978-80-7536-172-1 (mobi)

ISBN PDF formátu: 978-80-7536-173-8 (PDF)

Konverze do elektronických formátů:

webdesignér Lukáš Vik

<http://www.lukasvik.cz>

*Naděje a víra v lepší zítřek
je občas to jediné, co zbývá
a někdy snad jen zázrak...*

1.

Seděla u okna a pozorovala první vločky sněhu, které se tam venku pomalu snášely k zemi, lehounká, bělostná peříčka mrazivé krásy. Byl začátek října a venkovní chlad cítila i ve svém nitru. Už třetí rok žila v tomto domě. Když sem tehdy vstoupila poprvé, skutečně doufala, že čas zamete vzpomínky na její ztracenou lásku, že bude žít v klidu a jistotě se svým mužem. Věřila, že Marka dokáže milovat.

Čas ukázal, jak moc se mýlila. Neuběhl jediný den, aby jí srdce nesvírala bolestná vzpomínka na Bena. Ani po letech nemohla snést myšlenku, že jeho tělo spolkla odporně temná hlubina jezera. Ben je dosud tam, na jeho dně. Kdyby alespoň mohl spočinout v hrobě, pocítila by snad konečně úlevu, ale jí se stále vracely děsivé představy kalného dna a tmy, kde leží jeho tělo a prokleté jezero ničí milovanou tvář.

Snažila se vybavit si Benův obličej. Vídala ho denně a teď najednou nemohla zachytit tu podobu. Zoufale se snažila vyvolat v mysli obraz jeho tváře, rozesmáté a šťastné, prohřáté letním sluncem. Místo toho se jí nutily obrazy Benova mizejícího obličje, hrůzy, kterou měl v očích, když klesal ke dnu. Proč,

proč se vydali na tu vodu? Bála se, neuměla plavat, ale on dokázal být vždy tak přesvědčivý. To kvůli němu překonala tehdy svůj strach a nastoupila do loďky. Kdyby to neudělala, kdyby byla jen trochu silnější a dokázala mu odmítnout, mohl žít ...

Sára si setřela z tváří slzy, za chvíli bude muset sejít dolů a zasednout k večeři se svým mužem. Zachvěla se nechutí. Už několik měsíců spali každý v jiném pokoji a zmírnil tak nesnesitelné napětí, které mezi nimi poslední rok vládlo. Neměla se za něj vdát. Jak si mohla myslet, že bude Marka někdy milovat? Byl jí tak cizí. Viděli se většinou jen u večeře a neměli si téměř co říct. Jediné, co měli společné, byla láska ke knihám, ale ta nemohla zaplnit celý život. A tak žili vedle sebe a oba cosi předstírali. Den za dnem ji to ničilo, protože zažila něco jiného, věděla, že život může být jiný.

Vyšla z pokoje, ze svého útočiště v tom obrovském domě, kde se ztrácela sama sobě. Točité schody vedly dolů do velké, vstupní haly, z níž se vcházelo do všech společenských místností. V patře, které právě opouštěla, byly jen ložnice. Pět chladných, smutných pokojů, ve kterých téměř vymřel život. Připomínaly jí klece, nádherné,

luxusní a cizí. Byl to Markův dům, on se zde narodil a vyrostl. Tolik se smál ten první den, kdy ji sem přivedl a sledoval její vyplašený pohled, když jí ukazoval jednu místnost po druhé.

Tehdy měli společnou ložnici, největší ze všech pokojů v tomhle patře, s výhledem, který by ocenil snad každý kromě ní, s výhledem na jezero. Nenáviděla tu vodu, stojatou, temnou, neproniknutelnou hrůzu, která umí brát život. Nenáviděla svého muže, který tak rád pozoroval třpytivou hladinu a život kolem ní.

Vstoupila do jídelny, Marek už seděl u stolu. Nepodívala se mu do tváře, jen pokynula hlavou na pozdrav a zasedla na druhém konci dlouhého stolu. Skrývala svou tvář za velkou kyticí, která jako vždy stála uprostřed. Dělala to tak už mnoho týdnů a její muž neměl odvahu na tom cokoliiv změnit. Všechny jeho pokusy o sblížení ji od něj jen víc a víc vzdalovaly. Uvědomovala si, že má život, o kterém mnohé sní, ale ona o nic z toho nestála. Cítila se zavřená ve zlatém vězení a nevěděla, jak se z něj vysvobodit.

Všem kolem sebe lhala a předstírala, že je šťastná. Návštěvy u jejích rodičů byly utrpením. Stálo ji spoustu sil, udržovat nad sebou neustálou

kontrolu, občas se Marka dotknout tak, jak to manželé obvykle dělávají, aby představení bylo dokonalé. Po každé takové návštěvě se zamkla ve svém pokoji a zmáčela polštář slzami, dokud se jí nepodařilo usnout.

Seděla s manželem u jednoho stolu, ale jakoby je oddělovala neviditelná stěna. Byli každý sám. Nevníkala, co je na talíři, všechno chutnalo stejně. Pohledem bloudila po obrazech s vlídnými krajinkami, které visely kolem dokola místnosti. Snažila se vžít do představy, že i ona je jejich součástí, že ji nespírají tyhle zdi a svazek s mužem, sedícím se sklopeným zrakem na druhém konci stolu.

Věděla, že mu každým svým projevem ubližuje a nechápala, proč to on den za dnem trpělivě snáší. Proč v sobě nenajde dost síly a oba je nevysvobodí. Proč? Jedinou odpovědí bylo, že ji nejspíš stále miluje, ale ona nedokázala jeho city opětovat. Opět se v ní sevřela vlna odporu. Beze slova odložila příbor a vyšla z místnosti. Pak se rozběhla vstupní halou k zadním dveřím. Vklouzla do vysokých bot, z věšáku vzala starý kabát, přehodila si ho přes ramena a vyšla do rozlehlé zahrady.

Šeřilo se, ale stíny jí strach nenaháněly. Bloudila cestičkami a snažila se najít alespoň trochu klidu ve své rozjitřené mysli, než se zas vrátí do toho domu, aby se zamkla ve svém pokoji. Možná už zítra se něco změní, nový den, nová naděje na jiný život. Naděje bylo to poslední, co zbývalo, pro ni i pro Marka. Nedokázala si představit, že by takhle prožila zbytek života, něco se musí stát...

Kroky ji vedly pěšinou, která se postupně měnila v uzoučkou stužku ušlapané hlíny, mizící mezi stromy a dnes i pod slaboučkou vrstvou prvního sněhu. Dotýkala se větví keřů, které zasahovaly až k pěšině a jemně z nich setřepávala čerstvý sníh. Někde v korunách stromů slyšela ptáky, nejspíš ty, kteří tu zůstávali i přes zimu. Záviděla jim, že mohou létat, vznést se vysoko. Kdyby tak mohla i ona uniknout a nemyslet na nic, než na vzduch, klouzající kolem jejího těla!

S tíživými myšlenkami se dál loudala pěšinou, dokud se nepřiblížila k lesu. Na zahradu se už snášela tma a mezi stromy nebylo vidět na krok. Sára se proto rozhodla vrátit zpátky k domu. Otočila se na úzké stezce a stihla udělat jediný další krok, když ji nečekaně zasáhla mrazivá vlna strachu.

Na pěšině, několik metrů od ní, se pohyboval mlžný stín. Snad to byla lidská postava. Sáře se zdálo, že vidí ruce napřažené směrem k ní a v tom houstnoucím šeru, nejspíš jen svou fantazií, rozeznávala pohybující se ústa, která jakoby se snažila mluvit. Žádný hlas z nich ale nevycházel. Bylo to děsivé, ale přitom i nepochopitelně známé. Přízrak se víc nepřibližoval, stál uprostřed pěšiny jako zbloudilá socha, oživená kouzlem.

Několik dlouhých vteřin stála a dívala se na tu mlhavou postavu. Tlukot jejího srdce jí hučel v uších a hrdlo měla sevřené strachem, tělo bylo ochromené a nedokázalo se pohnout. Zdálo se to nekonečně dlouho, než překonala tu hrůzu a rozběhla se zasněženou trávou nejkratším směrem k domu. Děsivý přízrak nechala na cestě za sebou, aniž by se jedinkrát ohlédla.

Udýchaná a stále vyděšená vběhla do haly, zabouchla prudce dveře a pak ji zachytila něčí konejšivá náruč. Byl to Marek, bez rozmýšlení si skryla tvář na jeho hrudi a na několik zlomků vteřiny byla vděčná, že tam její manžel je, dokud nepromluvil:

„Co se ti stalo? Je někdo v zahradě?“

Rychle se vzpamatovala. Vykroutila se z jeho náruče.

„Ne, něco se mi zdálo, trochu mě to vystrašilo, promiň, půjdu si lehnout.“

Odcházela po schodech nahoru a vyprovázel ji jeho smutný pohled, který však ona neviděla. Zabouchla za sebou dveře pokoje, otočila klíčem v zámku a stále ještě cítila divoký tlukot svého srdce. Přesto se musela podívat oknem do zahrady, na místo, kde před pár okamžiky spatřila přízrak. Neviděla nic, ani žádný pohyb. Nikdo tam zřejmě nebyl, a i kdyby ano, v houstnoucí tmě by ho nejspíš neviděla. Stejně ale nemohla odtrhnout oči a stála tam ještě několik minut, ruce zkřížené na hrudi a zaťaté v pěst. Pomalu si začínala uvědomovat, že možná ztratila jednu z posledních radostí v tomhle domě. Krásný, úlevný pocit volnosti, který ji pohlcoval, když bloudila v rozlehlé zahradě za domem. V téhle chvíli si myslela, že už nikdy nenajde odvahu tam sama vstoupit.

Stále ještě cítila mrazivé chvění, když vešla do koupelny, aby se umyla a převlékla do noční košile. Letmo pohlédla do zrcadla nad umyvadlem a spatřila tam cizí tvář. Bledý obličej a smutné, chladné oči. To nebyla ona, to přece nemohla být ona!

Opustila koupelnu, vlezla si do obrovské postele a zachumlala se do studených peřin. Lidské teplo měla na dosah, stačilo jen přejít chodbu. Věděla, že by ji neodmítl, cítila, že po ní stále touží, ale ona mu nedokázala nabídnout nic, vůbec nic...

Celý týden neopustila dům. Zahrada byla pokrytá vrstvou nového sněhu a pěšiny se ztratily pod čistým, bílým kobercem. Lidské stopy ho nenarušily. Jejich kuchařka neměla v zahradě žádnou práci a Marek byl mimo dům, aby zařídil ve městě záležitosti, týkající se jeho firmy.

Vlastnil velkou tiskárnu a Sára měla pod stromečkem pokaždé několik nových knih, které ten rok vydali. Těšila se na ně, už jako malá holka velmi ráda četla a unikala tak do světa fantazie a rozmanitých lidských příběhů, ani jako dospělou ji tahle vášeň ke knihám neopustila.

Dům měl velkou a útulně zařízenou knihovnu. Za chladných dnů tu vždy příjemně hřál oheň v krbu a umocňoval tak zážitek ze čtení. Tady strávila celé předcházející dny a také dnes se tu chtěla zavřít ihned po snídani.

Řekla kuchařce, ať jí připraví jen pár obložených chlebů a s obědem si nedělá starosti. Sáře stačil jediný pohled na starší ženu, s vlasy hustě

prokvetlými šedinami, aby poznala, že kuchařku opět příšerně bolí hlava a několik volných hodin odpočinku jí snad udělá dobře. Sklidila za to od starší ženy smutný, ale vděčný úsměv.

Velkými, těžkými dveřmi vstoupila do knihovny. Procházela kolem vysokých regálů, které byly plné knih, a čekala, která z nich ji zaujme. Spoustu z nich dosud nečetla. Některé měly krásnou, koženou vazbu a téměř se bála se jich dotknout. Jiné byly mohutné, zaprášené svazky slovníků a encyklopedií, do kterých nahlédla jen občas. Dnes se ale chtěla začíst do příběhu a tak bloudila dál po řadách úhledně vyrovnaných knih.

Konečně ji zaujala jedna, která do téhle části knihovny nejspíš nepatřila. Na hřbetu nebyl žádný nápis a zdálo se, že svazek je velmi starý. Ke svému překvapení si uvědomila, že ten odřený materiál na hřbetu není kůže, ale dřevo. Kniha ji přitahovala jako magnet. Police však byla pro Sářinu malou postavu vysoko a tak se musela postavit na špičky a ze všech sil se natahovala, aby na svazek dosáhla. Mohla si dojít pro žebřík, který stál opřený jen o pár metrů dál, ale škodolibá lenost ji nutila, zkusit to bez něj.

Konečně krajíčky prstů zachytila hřbet a zatáhla, kniha jí okamžitě vyklouzla z ruky a s rámusem

dopadla na zem. Dřevěné desky se přitom rozevřely a k Sářinu překvapení se uvnitř neobjevily popsané stránky. Byla to jen schránka, ve které byla uložena mnohem menší knížka. Měla omšelou, koženou vazbu a velkými, černožlatými písmeny na ní bylo napsáno:

BRÁNA

jen připraveným

Bylo to divné, ale nedokázala od nápisu odtrhnout oči a četla ho stále dokola. Nevěděla proč, ale prsty se jí chvěly, když vyndávala svazek z tajné schránky. Dřevěnou krabičku položila na malý odkládací stůl a s knížečkou v ruce se usadila do vysokého křesla u krbu. Desky byly na straně zajištěny páskem s malým háčkem. Šlo to trochu ztuhla, nakonec však přece povolil a ona odklopila vrchní část knížky.

S překvapením si uvědomila, že se dívá na čistý, bílý list. Něco nevysvětlitelného však vedlo její ruku a ona začala pomalu přejíždět prsty po stránce. Přesto, že to na první pohled nebylo patrné, povrch listu nebyl hladký a chvíli po jejím dotyku se začala objevovat slova. Dívala se na tu stránku a připadala si v té chvíli jako ve snu:

Než tuhle stránku otočíš
A osudem svým zatočíš
Zvaž, co už Ti život dal
A jestli to vše chceš mít dál
A pokud ne, pak teprv smíš
Zjistit, co dál v knize zříš
S osudem si nelze hrát
Kolo zpátky rozhýbat

Četla ta slova několikrát za sebou a nechápala, co to má znamenat. Byl to snad nějaký hloupý žert? Dráždila ji ale neskutečná zvědavost. Chtěla zjistit, co je na další stránce, otočit se ale neodvážila. Zaklapla desky a chvíli jen bez pohnutí seděla, pak však knížku rychle znovu otevřela. Opět se malinký okamžik dívala na prázdný, bílý list a opět jakoby ji přitáhla neviditelná síla, která Sáru nutila dotýkat se stránky. Vzápětí se znovu objevila stejná slova.

Podruhé prudce zavřela knížku a s nepříjemným pocitem ji vrátila do její dřevěné schránky a pak zpátky na polici. Tentokrát použila dřevěný žebřík. Když opatrně slézala po jeho vrzajících příčkách zpátky na zem, už s jistotou věděla, že od této chvíle na podivnou říkanku nedokáže přestat myslet. Nejspíš bude neustále provokovat její zvědavost.

Dnes to překoná, nechá si čas, aby zvážila, jestli na ni mají ta divná slova takový vliv, že se neodváží otočit na další list.

Zmatené myšlenky s ní bloudily dál mezi policemi knihovny. Sára se přitom prsty jemně dotýkala nádherných detailů poctivé, řezbářské práce. Celá knihovna byla vyrobena z ořechového dřeva a za slunečných dnů se od jednotlivých naleštěných částí odrážely sluneční paprsky, které sem pronikaly dvěma velkými okny. S pohybem slunce se i světlo pohybovalo po místnosti a vytvářelo téměř pohádkovou atmosféru. V zimě a za chladných dnů, jako byl tento, kdy dopadající světlo nemělo takovou sílu, dotvářel útulnost pokoje krb s hořícími poleny. Místnost byla prosycena nádhernou vůní dřeva a po setmění byla atmosféra tohoto místa opravdu kouzelná.

Sára stále ještě procházela podél stěn a snažila se soustředit na výběr knihy, její pohled ale velmi často zabloudil na jedno místo, tam, kde byla uložena ta podivná věc. Hledala ještě poměrně dlouho, než se jí podařilo si vybrat. Znovu, už podruhé v tomto dni, usedla do křesla vedle krbu a mnohem opatrněji otevřela svazek, který držela v ruce. Objevila se první kapitola a ona se konečně mohla

ponořit do příběhu, který kdosi sepsal, aby se jiní mohli potěšit jeho vyprávěním.

Jen před pár okamžiky pocítil dotek jemných, chvějících se prstů. Byl to někdo nový, dívka nebo žena, ale už mnohem dřív mezi nimi došlo ke spojení. Ona však o tom určitě neměla tušení. Poznal to z její nejistoty a ze slov, která jí měl sdělit. Nejprve to bylo varování. Vždy to tak bylo. Lidská bytost potřebovala čas a odvalu, nahlédnout dál.

Lidská bytost a čím byl on? Vnímal jen krátké okamžiky, kdy jakoby procítl ze sna. Pak se vždy v naprosté tmě, která ho obklopovala, objevilo v dálce něco nepatrného, co považoval za slaboučkový plamínek svíčky. Chtěl vědět, co to je, zoufale se chtěl k té věci přiblížit, ale nebyl toho schopný.

Bolest, kterou zažíval vždy, když se mu jeho touha připomenula, byla nesnesitelná. Byl vězněm v něčem, co bylo naprosto mimo jeho chápání. Skončí to někdy? Musí nejprve těm lidským bytostem, jejichž doteky ho vždy do této beznaděje probudí, sdělit své vize? Přiblíží se pak konečně tomu světlu? Po ničem jiném netoužil, bylo jedno, co se pak stane, hlavně že tahle temná beznaděj skončí.

Nebyl nikdo a nic, co by mu mohlo odpovědět. Snad jen ten hlas, který byl někde v jeho mysli a společně s ním vyslovoval předpovědi. Bylo to něco blízkého, důvěrně známého, ale zahaleného v neproniknutelné mlze zapomnění. Pokud to nebyl jen krutý klam jeho pomatené mysli, nebyl tu tak docela sám. Měl jen malou, prchavou naději, jen to a nic víc...

2.

Sárin manžel se vrátil domů následující den před obědem. Nahlédl letmo do knihovny, aby pozdravil svou ženu, která tu opět strávila celé dopoledne, a pak odešel do svého pokoje. Pár uvolněných dnů bez přetvářky, které Sáře svým odjezdem dopřál, bylo pryč. Za půl hodiny ji opět čeká cesta do jídelny, kde bude muset s Markem poobědvat.

Spoustu myšlenek už věnovala tomu, že musí najít odvalu a promluvit si s ním o bezvýchodnosti jejich situace. Mnohokrát scházela ze svého pokoje do jídelny přesvědčená, že dnes už to dokáže. Nakonec však pokaždé selhala. Měla z toho mizerný pocit a vztek na Marka, že to neudělá místo ní. Úlevou pro ni byl téměř vždy únik do zahrady. Ode dne, kdy se setkala s přízrakem, se tam však neodvážila.

Uplynul víc než týden a strach se pomalu rozpouštěl, chvilkami si říkala, že je blázen, že to byl jen klam a ona kvůli tomu denně několikrát vyhlíží z okna, aby se přesvědčila, že v zahradě nic není. Připadala si hloupá, zbytečná, vězněná, neschopná rozumného rozhovoru s Markem.

Marka se přece nebála, tak co je to s ní? Anebo přece jen nechce nic změnit? Nedokázala se vyznat sama v sobě a v té chvíli si vzpomněla na slova podivné říkanky z knížky:

Zvaž, co už Ti život dal
A jestli to vše chceš mít dál

Nedokázala si odpovědět. Topila se ve vlastních stínech a topila v nich i Marka. Možná, kdyby v prvních letech po svatbě otěhotněla, dítě by všechno změnilo. Mohla mít bytost, kterou by milovala a pečovala o ni. Bytost, která by je s Markem spojovala společnou starostí a láskou. Nezbyl by čas na mučivé myšlenky, které se jí stále dokola honily v hlavě, nezbyl by čas vzpomínat na Bena.

K obědu dnes měli vepřovou pečení. Marek se hodně snažil o konverzaci, jakoby mezi nimi bylo vše v naprostém pořádku. Vyprávěl jí, co je nového ve městě a především ve firmě. Bylo to docela zajímavé a tak byl tentokrát čas oběda menším utrpením, než obvykle.

„Přemýšlel jsem, co ti dám letos k Vánocům. Knížky dostáváš každý rok a nejspíš si myslíš, že

nejsem schopný vymyslet nic lepšího. Tak letos tě čeká překvapení...“

Co to říká? Kam se rozplynulo to příjemné, nezávazné vyprávění o tiskárně? Proč nemůže dostat knížky, jako každý rok? Neměla ráda překvapení a teď jí naskočila husí kůže. Co Marek chystá, čemu bude muset čelit?

„Jaké překvapení?“ Zmohla se pouze na tato dvě slova, která byla podbarvená mnohým, jen ne radostí. Marek byl ale tak zahlcený svým nadšením, že si toho vůbec nevšiml.

„Když ti to prozradím, tak to přece nebude překvapení! Budeš si muset počkat.“

On se tím viditelně bavil! Měla zlost. Uvnitř ji svíral panický strach z vlastní bezmocnosti a nedokázala už říct vůbec nic. Její manžel se šťastně usmíval a s chutí dál ukrajoval z vepřového.

Po obědě, poprvé po několika dnech, vyšla do zahrady. Musela ven. Zloba, která s ní cloumala, přemohla i strach. Slunce svítilo a jeho paprsky se odrážely od bílé, zasněžené plochy. Šla popaměti místy, kde pod sněhem tušila pěšinku. Opatrně se přitom rozhlížela. Prošla téměř celou zahradu a uplynulo možná tři čtvrtě hodiny. Žádný přízrak se neobjevil a tak ještě chvíli postála venku. Konečně se zas mohla s úlevou zadívat do korun stromů.

Spousty listů z jejich košatých korun už opadaly a ty zbývající dobarvovalo podzimní slunce. Za pár dalších minut se s tvářemi, pokrytými lehkou červení, vrátila do domu.

Druhý den ráno, během snídaně, oznámila Markovi, že se vypraví na návštěvu k rodičům a bude tak celý den mimo dům. Ne protestoval, naopak jí popřál hezký den a požádal ji, aby rodičům vyřídila pozdrav.

Nemohla mu vytknout nic, kromě toho, že se za něj provdala bez lásky a teď nesla následky svého rozhodnutí. Věděla, že Marek je muž, se kterým může být žena šťastná, ale věděla i to, že tou ženou není ona.

Oblékla si dlouhý, světle šedý plášť, přes hlavu a ramena přehodila černý, pletený šál a na ruce natáhla tenké, kožené rukavičky. Otevřela těžké domovní dveře a vyšla do sychravého počasí, které dnes venku panovalo. Zima měla brzy ovládnout kalendář a nijak se tím netajila.

I přes nevlídné počasí se Sára na procházku těšila. Pod nohama jí křupala tenoučká vrstva sněhu a kroky ji vedly pryč z domu. Těšila se na rodiče, protože bez Marka se nebude muset nijak

přetvařovat a rozhovorům na téma jejího manželství se snad vyhne.

Cesta ji vedla kolem hřbitova. Stará oprýskaná zeď se zdála v tom nevlídném počasí ještě ponuřejší, byl tu však klid a tak nakonec neodolala a prošla bránou. Neplánovala dlouhou zastávku, chtěla jen vidět místo, kde leží náhrobní kámen s vytesanými písmeny a pod ním nic, žádné tělo. Chtěla vidět jedinou hmatatelnou připomínku Benovy existence.

Procházela úzkými uličkami mezi hroby a pohledem prolétala po nápisech, až její zrak spočinul na jednom z nich a ona se zastavila. Četla si nápis a poslední slova, patřící člověku, kterého tak moc milovala:

Jen kratičký okamžik a kdo byl tu s námi, už není,

přesto v našich srdcích žije dál

Bene, Bene, proč to pořád tolik bolí, proč jsem neklesla ke dnu s tebou, aspoň bys tam nebyl tak sám! Nemůžu to pomyšlení snést! Říkali mi, že časem to bude lepší, že zapomenu. Ne, nedokážu to, nikdy to nebude lepší... „Nikdy“, zašeptala do ticha a tichý šum toho slova jakoby se odrážel od okolních náhrobků. Znovu se jí v hlavě jako film

promítaly vzpomínky na ten den, na poslední den, kdy Ben žil.

Tenkrát bylo úmorné vedro a on skočil do chladivé vody a divoce se při tom smál. Houpal loďkou a ona křičela strachy.

„Pojď, neboj se, naučím tě plavat. Voda je úžasná, uvidíš, bude se ti to líbit!“

„Ne, Bene, tady v té hloubce ne!“

„Tak tě tu nechám, jsem zvědavý, co budeš dělat!“

Plaval pryč od loďky a stále na ni pokřikoval a pak najednou zmizel pod hladinou. Věděla, že si dělá legraci a jen ji provokuje, byl výborný plavec. Za maličkou chvíli se vynořil, ale vzápětí opět zmizel. Konečně pochopila, že se něco děje. Popadla neohrabaně vesla a snažila se k němu dostat ze všech sil. Strídavě se vynořoval a mizel pod hladinou. Už, už na něj dosáhne! Odhodila vesla a chytila jeho ruku. Na okamžik se zdálo, že se jí to podaří, pod vodou se na ni dívaly Benovy vyděšené oči a k povrchu hladiny unikaly poslední zbytky jeho dechu. Zoufale se snažila zachytit pevněji ruku, která jediná vyčnívala z vody, ale pak sevření jeho prstů povolilo a Benova ruka vyklouzla z té její.

„Ne, ne, to ne, prosím!“

Nedokázala už udělat vůbec nic, dívala se na klidnou, tichou hladinu a něco uvnitř ní v tom okamžiku umřelo s ním. Seděla bez pohnutí několik hodin. Když ji našli, nemohla se přinutit vnímat, co jí říkají. Nechala se vláčet jako hadrová panenka a nejasně si vzpomínala, že jim řekla, že Ben je tam, tam dole, uprostřed jezera. Dalších několik dnů si nepamatovala...

„Ahoj, to jsem rád, že jsem tě konečně potkal! Hodně dlouho jsme se neviděli!“

Tělem jí projela vlna leknutí a cítila, jak jí zběsile buší srdce. Pak si konečně uvědomila, že stojí u Benova hrobu a podívala se na toho, kdo na ni promluvil. Byl to Benův mladší bratr.

„Patriku, strašně jsem se lekla, myslela jsem, že tady nikdo není!“

„Promiň, nechtěl jsem tě polekat, právě jsem přišel.“

Benova bratra viděla naposledy na pohřbu. Bylo mu tehdy tak čtrnáct nebo patnáct a byl to hubený, vyjevený kluk samá ruka samá noha. Těžko se věřilo, že už je to pět let a za celou dobu se nepotkali ani jednou. Dnes vedle ní stál urostlý, mladý muž, a když mu chtěla vidět do tváře, musela se maličko zaklonit.

Setřela si rychle z tváří slzy a znovu se na něj podívala. Teď, když dospěl, byl bratrovi hodně podobný. Dívala se na Patrika a náhle si zas vybavila Benovu tvář, tak živě, jakoby tu místo něj stál on. Už dávno neměla tak hřejivý pocit, její srdce po dlouhé, dlouhé době trochu pookřálo.

„Zastavila jsem se tu jen na chvíli cestou k rodičům. Nemůžu uvěřit, že už je to tak dávno, pořád mám pocit, že se to stalo včera...“

„Já taky, chodím sem teď každý týden. Jsem rád, že jsme se potkali. Jak se ti vede? Slyšel jsem, že ses vdala do velkého domu u jezera?“

Podíval se na ni s otázkou v očích, skoro jakoby doufal, že to popře, ale to nemohla. Přikývla, z úst však nevyšel ani hlásek. Bylo to tak lepší, podtón jejích slov mohl Sáru prozradit a ona se nechtěla zpovídat.

Patrik to možná pochopil i tak, protože se na nic dál neptal. Stáli spolu mlčky nad tím studeným kamenem, který zvěčňoval Benovo jméno, a pluli na okamžik každý svými vlastními vzpomínkami. Posvátné ticho rušil šustivým zvukem jen chladný, podzimní vítr. Právě ten chlad ji donutil vrátit se zpátky do reálného světa.

„Promiň, Patriku, musím už jít, ale snad se zas uvidíme?“

„Proč ne, co jsem se vrátil ze školy, chodím sem dost často.“

Zmínka o studiích vysvětlovala, proč se tak dlouho neviděli, i když žili ve stejném městě. Jeho odpověď naznačovala, že by se někdy mohla dozvědět víc. Nebyl v tom slib, nebyl v tom závazek, jen prchavé možná, někdy. Uvědomila si, že ho chce vidět znovu. Domlouvat si však hned dnes schůzku jí přišlo hloupé a neodvážila se.

„Tak ahoj,“ byla její jediná slova a pak už pospíchala mezi hroby k východu. Cítila zklamání, že nebyla odváznější. Kdoví, kdy se zas potkají.

K rodičům dorazila těsně před obědem a bylo na nich znát, že je překvapila. Nemohla jim to mít za zlé, vždyť ji nečekali a za ty tři roky, co byla z domu, si jistě zvykli na své pohodlí a klid. Její sestra Nela byla vdaná déle než Sára a s manželem a dětmi bydleli natolik daleko, že se navštěvovali sotva jednou do roka. Sestra měla, jak se zdálo, šťastné manželství a téměř tak kopírovala život svých rodičů. Sára jí trochu záviděla. Nela si byla s rodiči citově bližší, naplnila jejich očekávání a oni byli spokojení.

„Sáro, kde se tady bereš!“ Překvapený, ale rozesmátý otec jí otvíral dveře dokořán, matka přitom vykukovala ze dveří kuchyně.

„Ahoj, dáš si s námi oběd?“

„Ahoj mami, dám a ráda.“

Okamžitě se jí připomněla doba, kdy v tomhle domě bydlela s nimi. Jakoby se právě vrátila ze školy na oběd. Klidná a spokojená idyla rodičovského soužití pro ni byla samozřejmostí. Nikdy si neuvědomila, jak velké je potkalo štěstí. Po všech těch letech na nich bylo znát, že se mají rádi a rádi spolu tráví čas. Někomu by se to mohlo zdát nudné, ale ne jí. To ona žila zoufalý, prázdný život bez lásky a porozumění, to ona plýtvala svým a Markovým časem.

Matka postavila na stůl kouřící mísu a začala nalévat polévku. Otec odložil noviny, zvedl se z křesla a usedl naproti Sáře k jídelnímu stolu. Kolikrát už tu scénu zažila, a přesto jí dnes něčím okouzila. Vrátilo ji to do šťastných časů před pěti lety.

Vzpomínala na školní prázdniny plné dovádění, na dny prožité s Benem. Kdyby rodiče věděli o všech lumpárnách, které spolu tehdy prováděli, možná by jí zakazovali se s ním vídat. Oni si však

Bena oblíbili a byly dny, kdy ke stolu usedal s nimi. Ty časy jsou nenávratně pryč.

„Tak, co je u vás nového?“ Otec se snažil začít rozhovor, protože všichni do té doby mlčeli. Nevěděla, co na to říct, vytrhl ji prudce z jejích myšlenek a tak se musela nejprve zhluboka nadechnout, než začala vyprávět to, co slyšela od Marka o městě a firmě.

„A co miminko, pořád nic?“ Jak si mohla cestou sem myslet, že unikne matčiným nekonečným dotazům na tohle téma?

„Ne, mami, zatím nic.“

„Děvče, ale už je pomalu čas. Je ti dvacet pět, nebudeš mladá věčně. Víš, jak ráda bych tu zas slyšela dětský povyk. Nela je tak daleko a ty její holky rostou jako z vody, vůbec si je neužiju!“

Kolikrát už to slyšela a kolikrát ještě uslyší? Polila ji hrůza při představě, až se rodiče dozvědí, jak to mezi ní a Markem ve skutečnosti je. Nejraději by od toho všeho utekla a vrátila se až za čas, až se s tím všichni smíří. Matka naštěstí odešla do kuchyně pro druhý chod. Sára se zvedla, aby jí pomohla a doufala, že výslech už pro dnešek skončil.

Po obědě si zahrála s otcem několik partií dámy a nemohla si nevšimnout, že ji schválně nechává

vyhrát, stejně, jako to dělával, když tu ještě bydlela. Cítila k němu lásku a tak ráda by se schovala v jeho náruči a byla zas tou nezbednou, malou holčičkou. Už to nějak nešlo. Byla dospělá, vdaná žena.

Matka se chvíli točila v kuchyni než si nenápadně sedla do kouta a tiše je pozorovala. Sára se na ni občas po očku podívala a přistihla ji, jak něžně pozoruje otce. Nemohla pochybovat, ti dva se stále milovali. Jestli tak moc milují i své dcery si nebyla jistá.

Vzpomněla si znovu na Marka, a i když jí to nebylo příjemné, musela v duchu připustit, že je jako její otec. Něžný, laskavý, pozorný a spolehlivý, tak proč k němu nic necítila? Odpověď znala. Její srdce stále patřilo Benovi. Nedokázala to změnit, i když v to před třemi roky doufala. Marek neměl tušení, co prožila. Několik let žil ve městě a budoval firmu, než jeho rodiče zemřeli při autonehodě a on se natrvalo vrátil do rodného domu. Bylo to rok po Benově smrti. Nikdy mu o něm nevyprávěla. Skrývala před Markem své tajemství, protože vzpomínky na Bena patřily jen jí.

Byl sice ještě říjen, ale už se stmívalo hodně brzy. Nechtělo se jí opustit ten laskavý, konejšivý, domácí klid, ale věděla, že je čas, vydat se na cestu.

Rozloučila se s rodiči, nechala se přinutit ke slibu, že k nim přijdou v neděli na oběd a vyšla z vyhrátého domu na chladnou ulici.

Šla pomalu a hlavou jí vířila spousta myšlenek. Některé z nich se vracely k dnešnímu setkání s Patrikem. Už teď věděla, že se příští týden ve stejnou dobu vypraví na hřbitov v naději, že se tam s ním potká. Byl spojením s minulostí a ona po tom spojení zoufale prahla. Jakoby v ní zažehl plamínek naděje.

Byla zhruba v půlce cesty k domu a procházela podél hřbitovní zdi. Vysoká, železná brána už byla zavřená a tak jen mezi mřížemi bloudila zrakem směrem k místu, kde byl Benův hrob.

V jediném děsivém okamžiku ho uviděla znovu. Přízrak, který ji tehdy vyděsil v zahradě. Mlžná lidská postava, která k ní napřahovala ruce a blížila se k bráně, věděla, že mříže ji nemohou zastavit...

Ulice byla prázdná, nikde ani živáčka. Rozběhla se směrem k domovu, nohy však jakoby znovu nechtěly poslouchat. Běželo se jí špatně a nemohla popadnout dech. Musela zastavit, okamžitě se ohlédla. V houstnoucím šeru si však nebyla jistá, co vidí. Vydala se proto rychlým krokem znovu na cestu a ještě několikrát se přitom podívala za sebe. Nikdo a nic tam ve skutečnosti nebylo.

Do domu skoro vběhla. Byla zadýchaná a hodně se jí ulevilo, když za ní zapadly těžké, vchodové dveře. Teprve po chvíli si byla schopná uvědomit, že halu naplňuje úžasná vůně chystané večeře, která unikala z kuchyně společně se zvukem cinkajícího nádobí. Byl to tak prudký přechod do jiného světa, že několik dalších okamžiků stála uprostřed vstupní haly a zhluboka dýchala, pak teprve nahlédla do jídelny a do knihovny, ale Marek tam nebyl.

„Jestli hledáte manžela, je v zahradě.“ Ozvala se kuchařka, stojící teď ve dveřích kuchyně.

„Večeře bude za dvacet minut,“ dodala s úsměvem a otočila se zpátky, aby dokončila svoji práci.

„Děkuju,“ řekla na to Sára a zamířila po schodech do svého pokoje.

Zvláštní, jak ji ten kratičký, jednoduchý rozhovor dokázal uklidnit. Stále přemítala, jestli to, co viděla za branou hřbitova, byl stejný přízrak, který ji vystrašil v zahradě, ale strach Sáru už přeci jen pomalu opouštěl. Není přece blázen, aby se bála stínů. Něco se jí zdálo a nejspíš za to může nezvykle ponuré podzimní počasí.

Když se podívala z okna svého pokoje do zahrady, viděla v ní jen Marka, jak se prochází po

osvětlené cestičce a dotýká se keřů stejně, jako to
včera dělala ona.

3.

Následujících sedm dnů uběhlo rychle. Nejdleší z nich byla neděle, kdy musela přetrpět slíbený oběd u rodičů a kdy se opět řešila otázka jejich potomků. Nechala tu planou diskuzi na Markovi, jakoby se jí to vůbec netýkalo. Odplula ve svých myšlenkách do vzpomínek a průběh hovoru téměř nevnímala. Přežila tak další společnou návštěvu u rodičů a nic nenarušilo zdání klidu a spokojenosti.

V dalších dnech se počasí nečekaně vylepšilo a bylo příjemně teplo. Všechen první sníh zmizel a pod ním se znovu objevila tráva, která si ještě dokázala uchovat trochu zelené barvy. Několikrát si během těch dnů vyšla do zahrady. Procházela se sama po vlhkých cestičkách, jako mnohokrát předtím a přemýšlela, jestli se znovu na hřbitově setká s Patrikem. V duchu si přehrávala různé varianty jejich rozhovoru a snad nevědomky se u toho usmívala.

Když se ve čtvrtek ráno probudila, počasí bylo úplně jiné, než před týdnem. Sluneční paprsky prosvěcovaly místnost a přesto, že teď neměly takovou sílu, připomínaly letní dny, kdy byl pokoj po ránu zalitý sluncem.

Cítila se dnes dobře a rychle vstala. Markovi už včera večer řekla, že se půjde před obědem projít. Ne protestoval, ani se nijak nevyptával. V těch posledních dnech vedli několikrát celkem obstojnou konverzaci, možná si myslel, že se věci pohnuly k lepšímu.

Snídaně byla připravená v jídelně na stole. Byl to neuvěřitelně pohodlný život. Zpočátku, když se sem nastěhovala, ji to neustále přivádělo do rozpaků. Pocházela z obyčejných poměrů, matka nikdy žádnou pomocnici neměla, kromě svých dcer, když trochu povyroستly. Sára nebyla zvyklá, aby se po domě neustále pohyboval i někdo jiný, než členové rodiny.

Vešla do jídelny. Marek už seděl u stolu. Usmál se na ni.

„Dobré ráno, jak ses vyspala?“

„Dobře, je mi fajn.“ Nedokázala se přinutit, aby se ho zeptala na totéž, i když by se to hodilo. V posledních dnech se spolu sice dokázali alespoň trochu normálně bavit, v Sářiných citech však žádná změna nestala. To, co mohlo za její lepší náladu, byla vyhlídka na setkání s Patrikem. O tom však její muž neměl nejmenší tušení.

Ven se vydala jen v lehkém kabátku. Chvíli postála na schodech před domem, aby se ujistila, že jí tohle oblečení opravdu bude stačit a pak se vydala na cestu.

Během pouhé čtvrt hodiny už procházela branou hřbitova. Dnes tu určitě nebyla sama. Mezi hroby zahlédla několik postav. Patrika ale zatím neviděla. Došla k Benovu náhrobku a trochu zklamaně se rozhlédla. Patrik se k ní už ale blížil a v ruce nesl věnec.

„Ahoj, další setkání na hřbitově, jaká romantika!“

Musela se začít smát přesto, že tohle místo k tomu rozhodně nebylo vhodné a koutkem oka zahlédla, jak se neznámý, starší pán u vedlejšího hrobu napřímil a podíval se vyčítavě směrem k ní. Bylo jí to jedno.

„Ahoj, vždyť jsi to tak minule naplánoval nebo se pletu?“

„Rozhodně nepleteš, copak bys přijala pozvání někam jinam?“

„Asi ano.“

Zkoumavě se na ni podíval, nic na to ale neřekl. Cítila se zmatená. V žádném případě se mu nechtěla nějak podbízet, ale ráda by si s ním popovídala a tohle opravdu nebylo místo, kde by se cítila dobře.